

Historia i społeczeństwo 2 E

1. Opozycja polityczna w PRL.

W 1976 r. doszło do protestów robotników w Radomiu, Ursusie i Płocku. Rozmiar represji zmotywował działaczy opozycyjnych do aktywnych działań. Powstały między innymi takie organizacje jak: Komitet Obrony Robotników, Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela, Wolne Związki Zawodowe. W 1978 r. kardynał Karol Wojtyła został papieżem. Pod koniec lat 70 tych zapanował kryzys gospodarczy. Latem 1980 r. doszło do strajków robotniczych. Protest zorganizowano między innymi w Stoczni Gdańskiej. Na czele MKS stanął Lech Wałęsa, który następnie 31 sierpnia podpisał z wicepremierem porozumienia sierpniowe. W konsekwencji powstał Niezależny Samorządny Związek Zawodowy „Solidarność”. Po ustąpieniu Edwarda Gierka I sekretarzem KC PZPR został S. Kania. W lutym 1981 roku premierem został W. Jaruzelski, który od października stanął na czele PZPR. Był on zwolennikiem rozwiązań siłowych. 13 grudnia 1981 r. wprowadzono stan wojenny. Władzę przejęła Wojskowa Rada Ocalenia Narodowego. Internowano opozycjonistów, rozwiązano „Solidarność” (działała dalej w konspiracji). 22 lipca 1983 r. zniesiono stan wojenny, ale władze nie zaprzestały represji. Bez powodzenia próbowały zreformować gospodarkę. Trudności ekonomiczne doprowadziły do strajków w 1988 r. Komuniści mając zgodę ZSRR zdecydowali się na rozmowy z opozycją. Od 6 lutego 1989 r. trwały obrady Okrągłego Stołu. Zalegalizowano „Solidarność” i 4 czerwca przeprowadzono częściowo wolne wybory do parlamentu (przywrócono senat). W lipcu wybrano W. Jaruzelskiego na prezydenta. Po nieudanej misji utworzenia rządu przez gen. Czesława Kiszczaka, Wojciech Jaruzelski wyznaczył na premiera Tadeusza Mazowieckiego. Był to pierwszy niekomunistyczny szef rządu po II wojnie światowej.